

Sisäasiainministeriö
maahanmuutto-osasto
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: SM:n lausuntopyyntö 24.6.2010 (SM077:00/2009)

**PALKANSAAJAJÄRJESTÖ PARDIA RY:N LAUSUNTO KANSAINVÄLISTÄ SUOJELUA
HAKEVAN VASTANOTOSTA ANNETTAVAA LAKIA KOSKEVASTA HALLITUKSEN
ESITYSLUONNOKSESTA**

Lausuntopyyntö

Sisäasiainministeriö on pyytänyt Palkansaajajärjestö Pardia ry:ltä (jäljempänä Pardia) lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi, joka koskee kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta säädettävää lakia. Lausuntoa on pyydetty 6.8.2010 mennessä.

Yleisiä havaintoja lakiesitysluonnoksesta

Lakiesityksellä on tarkoitus eriyttää kotouttamista ja kansainvälistä suojelua saavien vastaanottoa koskevat säännökset erillisiin lakeihin. Pardian mielestä tämä on tavoitteena kannatettava ja on omiaan parantamaan lainsäädännön selkeyttä ja luettavuutta. Erilliset lait on kuitenkin tarkoituksenmukaista ja tarpeellista saattaa voimaan samanaikaisesti.

Lakiesitysluonnoksessa on kuitenkin useassa kohdassa tyydytty vain toteamaan, että useita merkittäviä asiakokonaisuuksia, joilla on olennaisia liittymäkohtia ehdotettuihin lainmuutoksiin, on aikataulusyistä jätetty selvitettäväksi erillishankkeissa. Tämä ei Pardian näkemyksen mukaan täytä niitä tavoitteita, joihin nykyinen hallitus on hallitusohjelmassaan sitoutunut hyväksyessään oikeusministeriön johdolla laaditun ”Paremmen sääntelyn” –toimintaohjelman.

Lainmuutosten pilkkominen useisiin pienempiin osakokonaisuuksiin hämärtää väistämättä asian kokonaisuuden hahmottamista ja heikentää kuulemisprosessin ja muidenkin demokraattisen yhteiskuntakehityksen takuiden merkitystä lainvalmistelussa.

Lakiesitysluonnoksen vaikutusten arvioinneista

Lakiesityksen vaikutuksia on luonnoksessa arvioitu hyvin niukasti ja ylimalkaisesti. Kuitenkin juuri säädösehdotusten vaikutusten arvioinnin kehittämistä ja syventämistä on yleisesti pidetty keskeisenä "Paremmen sääntelyn" –toimintaohjelman mukaisia tavoitteita toteutettaessa.

Erityisen valitettavaa esitysluonnoksessa on, että siinä ei ole arvioitu lainkaan, mitä vaikutuksia lakiesityksellä on vastaanottokeskusten ja maahanmuuttoviraston palveluksessa olevaan henkilöstöön ja henkilöstön asemaan. Kuitenkin lain tavoitteiden ja toimivuuden kannalta on vastaanottokeskuksissa ja Maahanmuuttovirastossa työskentelevän henkilökunnan merkitys ratkaisevan tärkeä.

Taloudellisia vaikutuksia on esitysluonnoksessa arvioitu lähinnä pelkästään sen osalta, että turvapaikanhakijoille maksettava taloudellinen tuki ehdotetaan irrotettavaksi toimeentulotuki-järjestelmästä. Suotavaa kuitenkin olisi, että esityksen taloudellisia vaikutuksia arvioitaisiin myös laajemmin ja kokonaisvaltaisemmin. Miten esimerkiksi vastaanottokeskusten resurssitarpeiden arvioidaan lainmuutoksen myötä kehittyvän?

Pardia edellyttää, että vastaanottokeskusten toimintaa varten on jatkossakin varattava riittävät taloudelliset ja henkilölliset voimavarat niille laissa asetettujen tehtävien asianmukaista suorittamista varten.

Toimivaltaisista viranomaisista

Lakiesitysluonnoksessa lähdetään siitä, että voimassaolevan lain mukaisiin toimivaltaisten viranomaisten tehtäviin ei ole tarpeen tehdä muutoksia. Tämä on sinällään perusteltua huomioon ottaen, että toimivaltaisia viranomaisia koskevia säännöksiä on äskettäin muutettu muun muassa lisäämällä Maahanmuuttoviraston toimivaltaa vastaanottokeskusten käytännön ohjauksessa.

Lakiesitysluonnoksen 9 §:n 2 momentin mukaan valtion vastaanottokeskukset olisivat (edelleen) Maahanmuuttoviraston alaisia. Perustelutekstin mukaan tämä vastaisi voimassa olevassa kotouttamisasetuksessa olevaa säännöstä.

PALKANSAAJAJÄRJESTÖ PARDIA RY

Harri Sirén
neuvottelujohtaja

Pekka Pietinen
lakimies